

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Intentio & scopus Auctoris & cur hic de controversiis quibusdam
religionis additae disputationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

AUCTORIS SCOPUS IN HOC LIBRO;
ejusque exculatio quod de controversis quibus-
dam religionis articulis disputationes passim
immisceat.

CAPUT PRIMUM.

SI qui magnorum illorum mundi subactorum
res gestas memoria tradiderunt Titus Livius,
inquam, Tacitus & alij accuratè nobis sigillatim-
que descriptos reliquissent populorum mores, or-
dinem Religionis, Magistratum leges & poli-
tiam, magno nos labore sublevassent in inquiren-
dis, & tanquam in media nocte tot retro sæculo-
rum palpando indagandis muniis Pontificum, riti-
bus Senatorum, Magistratum in eundem hor-
ris, formis judiciorum, aliisque rebus permultis,
quæ in illorum historiis desiderantur. Nam quod
doctissimi nostro sæculo viri quatuor, Tutnebus,
Lipius, Manutius & Sigonius, multis gravibus-
que in locis adeo inter se dissentiant, ut conciliari
vix queant, id veterum illorum præteriti temporis
scriptorum, non nostro sit vitio, qui ex tanta ca-
ligine lucem eruere non possumus. Plutarchus ead-
em molestia in re levi offensus, de iis conquerit-
tur, qui clarissimorum virorum, Nicæ, Demosthe-
nis, Phocionis, Thrasibuli, & Theramenis, qui
Socætatæ etate vixerant, mæres nominibus suis in-
digitare, superioribus temporibus neglexissent.
Idem ex altera parte non parum se debere profite-
tur Platoni & Aristoteli, quod ille pædagogi Al-
cibiadis, hic vero ejusdem nutritis nomen expri-
mere non super sedisset. Quis eadem scriptorum
supina negligentia factum est, quod

Septem urbes magni certant de patria Homeri,

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Chios, Argos,

Athens.

Sæpe inter illas ad arma ventum est hanc solam ob-
causam, quod unaquæque hunc sibi honorem
attribueret, quod antiquissimi Poëtarum nutritrix
fuisset. Quæ causa est, cur semper existimave-
rim, magnum esse eorum vitium, qui rerum ge-
starum historias populorumque mores literis con-
signare aggrediuntur, si temporum suorum parti-
cularitates (ut vocant) id est, etiam minuta quæ-
que attingere prætermittant, quæ ut jam sine com-
munia pervulgataque, sequentibus tamen sæculis
non possunt non existimari rara.

Sivisum fuisset sanctis Patribus, aut Ecclesiasti-

*cæ historiae scriptoribus, qui primis quinque sæ-
culis scripserunt, omnium suæ etatis hæreticorum
ritus, mores, ingenia & opiniones, & quid de
quoque fidei articulo senserint, specialius & quasi
minutatim persequi, quod illi crassius generalius-
que fecerunt, non nisi prima illorum lineamenta
exprimentes; pudisset, opinor, posteros ori-
ginis suæ, erubuisseque tam pudendorum
patrum se hæredes profiteri. Sed factum est hoc
fortasse ad supprimenda illorum nomina (quem-
admodum olim illius, qui templum Dianæ Ephe-
siæ incendit, damnata memoria est) & ad fæ-
tiditas illorum sordes ignorantia tenebris obruen-
das.*

Ego vero, quem infelix hoc sæculum in abyf-
sum hujus de ortu, progressu, & decremento novæ
hæreseos Historiæ invitum præcipitavit, evi-
tandam mihi censui hanc culpam, in quam lapsi
sunt veterum historici, ac monstrum hoc eorum
representandum, cum ornatu suo, insigni-
bus, armis, totoque novo suo apparatu atque in-
strumento; nec tantum ea exponenda, quæ in
vultu, figura & habitu ejus exteriori conspiciun-
tur, sed omnium interiorum ejus partium anat-
omiam faciendam, quo futurum sæculum in ea
cognoscenda non hallucinetur, & ut in lucem
producat hodiernæ hæresis imminens condem-
natio, faciatque præjudicium illi, quæ deinceps
existit est. Exstinctio enim Lutherano Calvi-
nismo, aut in vallibus quibusdam, reliquiarum
instar Valdensium Angrumicorum, occultato (cer-
te indies eum decretere, manifestum est) sine du-
bio alia quædam hæresis exorietur; quemadmo-
dum ex Wiclephistis Hussitæ, ex Hussitis Luthe-
rani, & ex his Calvinistæ originem traxerunt.

Qui meus labor gratus erit aliquando piæ po-
steritati, dum non unquam tantum ut ex eo Leo-
nem cognoscant, sed ferventes oculos horrentes
pilos, ungulas dentesque cruentos & caudam, in-
citamentum adhuc furoris ipsius, denique leonem
torum describo. Nec vero depingam hoc libro
hæresin informem adhuc, qualis erat quum non-
dum sublatis oculis lucem fugeret, & præ pudore
in locis subterraneis delitesceret, aut ex uno Regni
angulo in alterum, non secus ac sciurus de ramo
in ramum, transiret, nec auderet in medium fori
prodire: sed talem, qualis postmodum facta est, ex-
altatam videlicet, in solum gloriæ suæ, cum omni
sua majestate & magnitudine, quum inebriata pio-
rum sanguine, Ecclesiarum Christianarum ruinis

fundamenta sua inædificavit, & ex earum ruderibus muros suos fabricavit; Triste profecto tanti furoris & rabiei monumentum. Itaque hic liber ante oculos ponet ordinem, architecturam & poliriam Ecclesiæ Calvinisticæ jam ad summum gradum perductæ, Tempia ejus, Conciones, Sacramenta, Consistoria, officia Ministrorum, Seniorum, Diaconorum & Superintendentium. Quo fiet, ut veteris Ecclesiæ pulchritudo, majestas & magnitudo tanto evadat conspectior, collata ad novæ hujus deformitatem, humilitatem, & utilitatem. Quod si, dum in hoc argumento verfor, falcem, quod ajunt, immitto in alienam segetem, ad demetenda stirpis zizania, quæ Hæresis in pulcherrimos Ecclesiæ campos copiose conjecit, quis id carpet? Si dubia quædam moveo ab eadem hæresi ad turbandam domus Dei unitatem excitata, quæ est cur eo nomine reprehendar? Consilio certo id facio: Nam quemadmodum Synagogæ Hæreticorum scriptores historis suis fabulosis capita quædam in Religione controversa passim imperferunt, ut Lector una cum narrationibus ipsorum, doctrinæ, quam illi propinant, facilius percipiat gustum: ita mihi quoque hoc propositum fuit, ut Lector, dum historiam legit Hæreseos, simul agnoscat fallacem doctrinam erraticorum illorum, spirituum, inquam, malitiosorum & fraudulentorum, quos hæresis produxit: eademque opera intelligat imprudentiam, ne dicam stuporem & insaniam miserorum illorum, qui capi se & in castes induci sunt passi dulci eorum cantu, qui primi eos aggressi sunt, eo ipso ostendentes, quemadmodum ii, qui minimo quoque auræ afflatu frigescent, parum firmæ sunt valerudinis, ita infirmam quoque admodum fuisse fidem ipsorum, & conscientiam maligno aliquo spiritu exagitatam, propterea quod relicta magna illa & regia via Ecclesiæ, in deserta atque avia loca sese contulerunt. Nec tamen tanta utar in hac tractatione, subtilitate, quin ii, quibus præcipue mea elaborata sunt scripta, ad novæ istius Theologiæ fundum & interiora ejusdem adyta queant penetrare, semperque veritatis aliquo radio collustrari.

(***)

SCRIPTURAM SOLAM, ID EST, NOVAS hominum privatorum interpretationes, omnium hæreseon esse fundamentum.

CAPUT SECUNDUM.

ARGUMENTUM.

- I. Omnes hæretici inde se perdidit, quod S. Scripturam ad sui sensum interpretari conati sunt.
- II. Quodnam posuerit Calvinus doctrina sua fundamentum.
- III. Hæretici quod volunt in Scripturis venantur.
- IV. Primitiva Ecclesia in ipso statim ortu extincta ac perditâ fuisse, si Calvinus regulam voluisset sequi.
- V. Sola S. Scriptura littera non facit Christianum.
- VI. Antiquitatis respectus firmissimum semper fuit Ecclesiæ munimentum.
- VII. Quomodo humana traditiones ab Ecclesiæ traditionibus distinguenda sint.

EX præcedentibus libris didicistis, omnibus istis hæreticis, qui Germaniam, Galliam & Belgium infestarunt (astutiores illos dico) nihil in ore esse, nisi Scripturam, nihil eos velle credere, nisi Scriptura contineatur, ex Scriptura formare omnes suas chimæras & nugas, ex Scriptura suam sibi quemque Religionem suo arbitratu fingere, Scripturam in omnes sensus, non aliter ac mollem ceram in omnes figuras, variare. Idem fecerunt omnes illorum antecessores, inde à Patriarcha illorum Simone, qui semper magistralē quandā auctoritatem in Scripturam sibi arrogarunt. Nam quemadmodum ex iisdem floribus aranea venenum, apis vero mel exsugit: eadem plane ratione ex Scripturæ sacris locis, unde tot sanctas divinasque meditationes sancti Patres exculpserunt, isti mille errores, mille opinionum monstra hauserunt. Sic ex eadem Scriptura & salus proficiscitur, & perditio: quemadmodum Poëtæ non sine mysterio fabulantur, sanguinem Gorgonis, qui ex dextri lateris venis profuebat, omnis generis morbos sanasse, sinistri vero lateris sanguinem perniciosum fuisse & lethalem. Quapropter non sine causa dixit Lutherus, Scripturam esse librum Hæreticorum, & solem oculis etiam maxime lippia-